

izdatno vsoto. Rodoljubi! Kar se je obneslo tu, utegne koristiti i drugod.

Pri nekaterih podružnicah so se člani prvotnega prvomestništva deloma drugam preselili, deloma jih razni nujni posli zadržujejo, da ne morejo vršiti svoje domovinske dolžnosti, ki jo imajo kot voditelji podružnic. Naj bi si v takih krajih drugi rodoljubi obremenili svoja ramena s tem versko-narodnim delom. Rojaki! Časi so resni, in sovražnik nam utegne vzeti še marsikatero postojanko. Kjer torej vidijo rodoljubi, da podružnično prvomestništvo zanemarja svoje dolžnosti, naj poskrbé, da se skliče občni zbor, ki naj poživi delovanje, če ne drugače pa s tem, da si izvoli nov odbor.

Klasičen dokaz takega prerojenja nam je v zadnjem času mariborska podružnica. O tej izprva delavni hčerki glavne družbe smo dobili zadnji čas le malo poročil. Letošnjo pomlad pa so jo vrli mariborski rodoljubi „prerodili“ in so volili nov odbor pod prvomestništvom preč. g. kanonika Križaniča. In kako vrlo sedaj deluje! Nad 200 gld. je poslala že letos glavni družbi, vsako leto namerava prirediti veselico v družbino korist in že na to dela, da se kmalu ustanovi še ženska podružnica, s katero hoče tekmovali. Ne veseli li vsakega rodoljuba toliko požrtvovalno delovanje? — Podoben vzgled iz zadnjih dni nam je podružnica v Cerknjem na Goriškem, ki je imela 4. rožnika t. l. zares obilo obiskovan občni zbor, volila nov odbor pod prvomestništvom preč. g. dekana in s čilimi močmi jela delovati za našo družbo in precej pri občnem zboru nabrala 51 gld. 40 kr.

Večinoma vendar so pa kraji, kjer so sedeži podružnic dobro izbrani, in p. n. slavna prvomestništva vrlo izpolnujejo svoje dolžnosti, za kar jim je hvaležen ves slovenski narod. — Dovoljujemo si vendar navesti še nekaj pripomočkov, kako naj bi se zanimanje za podružnice tu in tam povečalo, kako bi se dobilo še več dohodkov. Najbolj se poživi naudušenje za podružnice po podružničnih shodih. Slovenji-Graška podružnica pod prvomestništvom vč. g. župnika A. Ostrožnika je imela jedno leto 11 shodov na raznih krajih svojega delokroga in je s tem toliko dosegla, da šteje 575 udov. Koroške podružnice vrlo vrše svojo nalogo, ker prirejajo shode. Naj bi pa na takih shodih ne prišlo na vrsto samo poročilo prvomestništva, ampak naj bi se krajevnim razmeram in potrebam primerno poživili. Zanimiv govor o pomenu družbe; o družbinem delovanju vsakega navdušuje, poučen govor o obrtniji, narodnem gospodarstvu, kmetijstvu, živinoreji, i. t. d. koristi podružnicam na deželi; govori, kojim je predmet leposlovje, povestnica i. t. d. ugajajo podružnicam v mestih; šaljiv govor, predstava ali kaj podobnega privabi več udov, kakor jih navadno prihaja k zborovanju.

Podružnične blagajnice bi se jako pomnožile z izrednimi dohodki. Zato prirejajo delavne podružnice veselice v korist glavni družbi, kot vsako leto idrijska (prvomestnik g. nadučitelj A. Novak); pobirajo odkupnine od novoletnih voščil, kot se odlikujete v tem oziru kranjska (prvomestnik g. V. Majdič), in postojinska (prvomestnik g. nadžupan M. Vičič); nabirajo „prve krone“, Ciril-Metodijski dar, kot zlasti mestna tržaška (prvomestnik vč. g. M. Mandić); imajo na raznih krajih nabiralnice, kot n. pr. vuhred-marenberška (prvomestnik g. beležnik M. Kocbek); prirejajo kegljanje na dobitke, šaljive loterije, tombole, i. t. d. i. t. d. Sploh res naudušeni domorodci že najdejo pota, po katerih jim je mogoče podpirati našo družbo in slo-

vensko šolstvo. — Navedli smo te pripomočke, da podružnice rabijo jeden ali drug, da si vse pridobe čast „jako delavnih“ podružnic. Zahvala jim ne izostane. Deca, ki se šola na naših zavodih, moli in prosi, naj jim Bog povrne, kar store njim v korist, in v domoljubji osiveli rojaki z zadovoljnostjo zro na nje, ker so jim zastava boljše bodočnosti.

Poučni in zabavni drobiž.

»Krško in Krčani«, zgodovinska in spominska črtica imenuje se knjiga, katero je spisal Ivan Lapajne, učitelj meščanske šole na Krškem. Založil je pa knjigo odbor za lepšanje mesta v Krškem. Tiskarna Dragotina Hribarja v Celji je pa knjigi preskrbela kaj lično vnanjo obliko. Knjiga ima 21 lepih podob, s katerimi jo je okrasil Srečko Magolič. Knjiga, ki je posvečena gospej Josipini Hočevarjevi opisuje najprej zgodovino krškega mesta, potem pa Krško, kakor je sedaj. Pridejani so tudi životopisi nekaterih Krčanov. Knjigo je vsakemu priporočati, ki se zanima za slovensko domovino in za minolost naše dežele.

Novice.

— Ustanovna slavnost »Sokola« in petindvajsetletnica čitalnice v Postojini, dne 5. avg. t. l. izvršila se je ob velikanski udeležbi sijajno. Slavnosti se niso udeležili samo Slovenci, ampak zastopana sta bila na nji častno tudi češki in hrvaški narod. Slavnost bila ni torej samo slovenska, temveč slovanska. V Postojino vozila sta ta dan dva posebna vlaka, eden iz Celja drugi iz Trsta. Prvi dovel je k slavnosti vrle rodoljube iz Štajarske, drage brate iz Zagreba in domoljube iz Ljubljane, Gorenjske in Dolenjske, drugi pa vztrajne narodne bojovníke iz Trsta in okolice ter Krasa in hrvaške rodoljube iz Reke. Oba vlaka dospela sta po kratkem presledku po deveti uri na postojinski kolodvor, kjer je po izstopu vseh izletnikov nastala prava gnječa. Od nebrojne množice Postojčanov doneli so krepki pozdravi došlecem, ki so srčno odzdravljali. V Postojini sami služila se je še pred dohodom obeh vlakov ob 8. uri slovesna sv. maša, kateri so prisustovali čitalnica, »Sokol« in gasilno društvo postojinsko. Po sv. maši so pripele narodne dame postojinske na čitalnično zastavo krasen trak. Po tem slovesnem činu odkorakala so vsa tri društva s postojinsko godbo na čelu na kolodvor, da sprejmo s posebnima vlakoma došle goste. Po prisrčnem pozdravu teh in po kratkem odmoru razvrstil se je na to sprevod, ki se jel pomikati proti trgu. Pri sprevodu so svirale tri godbe, postojinska ter godbi zagorskega in prvaškega Sokola. Na čelu za postojinsko godbo korakali so češki (16 članov) in hrvaški (40 članov) Sokoli, katere je občinstvo posebno burno pozdravljalo. Sledili so na to vsi slovenski Sokoli: celjski, goriški, ljubljanski, mozirski, novomeški, prvaški, tržaški, zagorski in postojinski, vseh čez 200. Po deputaciji ali korporativno z zastavo ali brez te zastopane so bile nadalje čitalnice iz Ljubljane, Spod. Šiške, Trsta, Gorice, Št. Petra, Celja, Novega mesta, Podrage, Il. Bistrice in Trnova, Starega Trga, Reke, Trsata, Sežane, Mozirja itd. več bližnjih gasilnih društev, tržaško delavsko podporno društvo, Primorsko planinsko društvo, akademični društvi Slovenija in Triglav, klub slov. biciklistov Ljubljana, tržaški biciklisti in drugi. Lep prizor je bil videti ta veličastni sprevod, kojega so tvorile še slikoviteje vrle slovenske krasotice v narodnih nošah iz Notranjske, ki so korakale v sredini sprevoda. V vsem bilo je 14 zastav. Koder se je sprevod pomikal, povsod doneli so mu nasproti burni pozdravi. Došel v lično ožaljšan in odičen trg postojinski se je sprevod ustavil pred županovim domom in se na to razšel. Po kratkem odmoru je bil na to pohod sloveče postojinske jame,